

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, $\frac{1}{2}$ évre 6 frt, $\frac{1}{4}$ évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, $\frac{1}{2}$ évre 7 frt, $\frac{1}{4}$ évre 3 frt 50 kr. 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 8 kr., minden következőnél 6 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyitási díj 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDATARSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Ultramontán fészkelődések.

— Az „Aradi Közlöny” külön tudósítójától. —

Budapest, január 31.

Az a forró leves, melyet a nemzeti kaszinóban, Atzél Béla báró véleménye szerint, oly rendkívüli ügyességgel megfőztek, az utolsó napokban egyszerre csak — megkocsmásodott és az a kellemetlen illat nagyon is bántja a szakácsok orrát.

Az a gyönyörűen kieszt stikli, melylyel a nemzeti kaszinó választmányának 9 kiváló tagját egyszerre elejtették, csak azért, mert azok szabadelvűek, és helyükbe bevásztották a vak ultramontán agitáció általánosan ismert vezéreit, — felnyitotta még azoknak a szeméit is, kik eddig folyton azzal állottak elő, hogy végre is elvi harczról van szó, melyet nem is kell komolyan venni, mert Magyarországon tán még sincs oly nagyszámú katolikus ultramontán, hogy azok mérvadó tényezőkként szerepelhetnének. Most kisült, hogy ez tulajdonképen valóságfelekezetre való tekintet nélkül a meztelen reakciónak hadüzenete, mely katolikus köpenybe burkolózva, le akarja ütni a gyűlölt polgári elemnek hatalmát s a történeti fejlődést vissza akarja szorítani legalább 50 esztendővel.

Igy azután megérthetni azt a csudát, hogy ezen nemzetellenes mozgalomba belevagyul még a lutheránus Zay is, csak azért, mert gróf, sőt még a kálvinista Gyürky is, szintén azért, mert gróf!

Igenis, a szabadelvűség, a szabadság irigy ellenségeinek, a nemzet zömét tipró feudális arisztokracziának az a vágya, hogy ismét feltétlenül és egyedül uralkodhassék Magyarország felett, nyilvánul ebben a mozgalomban és ezen, a polgárminiszterelnök ellen intézett támadásban.

Hisz, ha közelről megvilágítjuk a mozgató erőket, hiába keressük az elvi meggyőződést, mint indító rugót. A fővárosi sajtóban, a „Magyar Ullam“-on kívül, mely tisztán üzleti szempontból dolgozik, lévén neki a katolikus vad agitáció állandó kenyere, két magyar és egy német organuma van ezen iránynak, véletlenül mind a három Apponyi-párti, a mely ezen ultramontán aknamunkát elősegíti. — Az egyik a „Pesti Napló“, a Wenckheim Frigyes gróf tőkéjével fentartott lap. Ennek a szerkesztőségében talán a nagy katolikus szellem dolgozik? Hisz a főszerkesztőjén kívül az egész nagy szerkesztőség egytől egyig nem katolikusokból áll. Vagy a „Budapesti Hírlap“-ban a nagy lutheránus Kaas Ivor báró lelke meggyőződéséből csinál katolikus politikát? — Vagy talán a „Budapester Tagblatt“-ban, a hol a legféktelenebbül folyik a katolikus ultramontán harcz, Weiss Julián meggyőződéséből folyik az állandó támadás? Valóban nevetséges dolgok, ha nem volna ez ügy annyira komoly! Ez mind a tultengő és tulkapó dölyfös arisztokracziának hatása, vagy a pártpolitikai taktika kifolyása, nem törődve avval, hogy minő kár háramlik abból az országra, a közügyre s az állam polgáira. Ezen urakra csak önző

jogosulatlan céljaik mérvadók. De idő előtt ujongtak; azt hitték, hogy elérkezett az idejük s a félnék polgárság majd csak térdre borul. A tulhajtás, a vak szenvedély az ellenkező véleményt szülte. A nemzeti kaszinóban megejtett stikli nagyon balul ütött ki rájuk nézve. Még a csendes szemlélők sorában is megütközést keltett s legfelsőbb helyen idejében meg tudták értetni ezen urakkal, hogy addig s ne tovább. A tegnapi udvari ebéd után tartott hosszabb cercle alatt, úgy látszik, szóba került nagyon gyakran ez a nemes kiakolbolítás s ma egyszerre csak hire járt, hogy első sorban Esterházy Miklós Mórócz gróf épügy Hunyady Imre gróf után Zichy Nándor gróf és Pallavicini Ede örgróf, szépen megköszönik az ő reájuk esett megválasztatást és lemondanak, sőt Esterházy Miklós Mórócz gróf annak kijelentésével, hogy ő nem akar más ember kezében báb lenni, melylyel csak úgy játszani lehet.

Fényesebb elégtételt nem nyerhettek a szabadelvű párt és annak hívei, annál is inkább, mert ezután még jobban fognak ügyelni bizonyos emberek nagyszáju agitációira.

Elfognak hallgatni, az utóbbi napokban újra divatba jött legképtelenebb ráfogásokkal is, amelyekkel különösen az alsó papság élt. Ezek t. i. azt mondták, hogy a szegény király a legnagyobb presszió alatt áll, s reménye csak az, hogy a törvényhozás nem fogja megszavazni a polgári házasságot, ha azonban ez mégis megtörténne, a szegény király

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

A fordulat.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárczája. —
Írta: Kosztka Mihály.

Mikor befordultam a váci utcába szinte belesápadtam: mintha az egész utca égett volna, pedig csak a magas házak közé szorult nehéz, sűrű ködöt világította meg a száz meg száz gázláng és villanylámpa. Mikor magamhoz tértem kellemesen csalódva beléptem a fényes levegőbe és lassan, szórakozottan mentem, mentem előre. Olyan sűrű volt a köd, hogy a szem látóhatára egy három lépés hosszú sugaru körbe szorult. Mást nem láttam, csak azokat, kik ebbe a körbe betévedtek.

En meg csak mindig mentem, mint annak a körnek mozgó központja.

Olyan napom volt, mikor szerettem az elmúlt dolgokat, az átélt jeleneteket lelkemben felidőzgetni. Megjelentek előttem szép leány és asszony ismerőseim, mosolygó arcuzal, kivágott és magas dereku ruhákban, némelyik kaczerán intett felém, mintha azt akarta volna mondani: szervusz öreg. Mikor elvont az az illatos ruhájú, kaczagós ajku, vidám csoport, jöttek az urak. Összevissza nagy rendetlenségben, egy-egy már a nyakán viselte a homlokát, hanem volt közöttük fiatal vig ficzko is. Különösen egy közülük ugyan csak ágait piros szekfűjével a gomblyukában.

Ki az ördög lehet ez, — nem birtam kivenni, — egész csupasz képe van csak hosszú barkótl visel. Most felém fordul s reám mosolyog, hirtelen megismertem, és bosszankodtam magamra, hogy előbb nem tudtam felismerni ezt a...

A három lépés hosszú sugaru látókörömben hirtelen belépett két szoroson egymás mellé simult alak. A jobboldali hamvas szőke haju asszony volt, mindjárt megismertem az asszonyt benne, a baloldali pedig az én csupasz képű, barkós gyereke, az én Záhor Palim volt.

Az asszony bal és Pali jobb karja egymásra simult, nem birtam tisztán kivenni, hanem olyasfélét láttam, mintha a bő köpenygek leple és leomló boá védelme alatt egymás kezét fogták volna is.

Egyszer csak azon vettem észre magam, hogy én követem őket. Erősen megfigyeltem az asszonyt, minden vonása, minden mozdulata, az egész alakja olyan ismerősnek tetszett és mégis idegen volt előttem. Ugy voltam vele, mint mikor megállunk néha egy-egy fénykép kirakat előtt s erősen megnézünk egy leányt vagy asszonyt, egyszer aztán találkozzunk vele az utcán. Ismerősnek tűnik fel és mégis idegennek.

Erősen gondolkoztam, nem-e evvel is úgy vagyok. Egyszerre aztán tisztába vagyok az egészszel, eszember jut az az est, mikor a Hunniában Záhor Pali elmesélte, mint szeretett ő az ő sógornőjébe, mint vallott neki szerelmet,

mint utasította ki és akkor a szép sógornő leírása nagyon bevéssődött az agyamba. Es most ráismerek ebbe az asszonyba Pali sógornőjére. De hát hogy lehet ez? Hiszen arra is emlékszem — azt is Pali mesélte egy más este a Hunniában — hogy mikor rajta kapta egyszer ezt az asszonyt a saját bátyjával a szerelmeskedésben, akkor elhatározta, ki fogja verni a fejéből ezt az egész szerelmet. Igaz ugyan, hogy akkor nagy lumpolásoknak adta magát, hanem azért az asszonnyal mégis csak szakított.

Es most mégis együtt vannak és szinte szerelmesen simulnak egymáshoz. Nem birtam megérteni.

Ezalatt már kiértünk a váci utcából és sötétebb helyeken jártunk. Vagy huszonöt percig mentünk, mikor láttam, hogy az asszony megáll egy nagy, oszlopos kapu ház előtt és bucsura nyújtja kezét. Pali sokáig tartotta kezében, mialatt beszélt, a mit persze nem hallhattam, aztán megcsókolta a kis kezét és az asszony besietett. Pali egy két pillanatig állt a kapu előtt, még egyszer beintett a kezével, azután sebesen közeledett felém. El lehetett merülni, mert nem vett volna észre, ha én meg nem szólítom.

— Szervusz Pali.

Felém kapta fejét, egy pillanatig reám bámult, mintha idegent látna, majd felismerve hirtelen elkapta a kezemet megrázta és derekan összeölelt. Azután karom alá fűzte karját és vitt.

kénytelen lesz lemondani, amire már el is határozta magát.

Ilyen fegyverekkel dolgozik a reakció és az ultramontánizmus!

BELFÖLD.

A függetlenségi és 48-asok pártkérdése.

A „Magyar Ujság” tegnapi számában olvassuk az alábbi, nagyérdéki közleményt:

A késő éjjeli órákban értesülünk, hogy Justh Gyula lakásán a függetlenségi és 48-as párt néhány tagja értekezletet tartott. Az értekezletről nem adtak ki semmi jelentést, tehát az nagyon bizalmas természetű lehetett.

Az értekezleten megbeszélés tárgyát képezte, hogy a függetlenségi és 48-as párt mily álláspontot foglaljon el a polgári házaságról szóló törvényjavaslattal szemben.

Az értekezlet — mint halljuk — abban állapodott meg, hogy a párt legközelebbi ülésén e törvényjavaslatra nézve vessék fel a pártkérdést.

Perczel választói közt.

Perczel Dezső ma Bonyhádra érkezik, hol fényes fogadás vár rá. Bonyhádról küldöttség megy elébe. Este nagyszabásu fáklyászenét rendeznek tiszteletére.

Az arad-csanádi közgyűlése.

— Az „Aradi Közlöny” tudósítójától. —

Arad, január 31.

Tegnap délelőtt folyt le az arad-csanádi egyesült vasutak rendkívüli közgyűlése. Az érdeklődést — mely a közgyűlés egész folyamata alatt általános volt — a sorrendre tűzött nagy fontosságú tárgyak keltették fel a részvényesekben.

Ilyen nagyfontosságú dolog első sorban is a körös-völgyi pályatest meghosszabítása Gurahoncztól N-Halmágyig, 28 kilométer távolságban, e vonalnak a lehetőség szerint villaüzemre való berendezése, másodsor pedig az ezzel kapcsolatos alaptökefelelémelés, mely a nagy számú törzs és elsőbbségi részvényre oszlik.

Miután a közgyűlés az igazgatóságnak erre vonatkozó előterjesztéseit egyhangulag magáéva tette, remélhető, hogy az arad-csanádi vasut — e virágzó, nagyszabású vállalat

— Már azt gondoltam, sose látlak, pedig nagyon vágyódtam utánad. Azóta nem is találkoztunk. Tudod, mikor én ott a Hunniába elaludtam, azóta sok minden megváltozott.

— En is olyastélt láttam az előbb...

— Nagyon keveset láttál még Sándor. Majd mesélek én még neked olyan történetet, amelyhez az előbbiektől semmiem. Tudod mit, felülünk lövonatra és elmegyünk a Hunniába, ugyan ne neves, ott kezdtem mesélni az én szerelmem történetét, hát ott akarom befejezni is.

Ezalatt kiértünk a váci körútra, épen akkor állt meg egy: O-Buda-központok feliratu lövonat, felkapaszkodtunk rá és mentünk. A kocsiiban nem igen beszélgettünk, csak én szóltam egyszer Palihoz, a mikor figyelmeztettem a kocsi jobb sarkában ülő párra. Csinos, fiatal asszonyka volt, nem lehetett több tizenöt, tizenkilenc évesnél, mellette meg a férje. A férfi lassan megfogta az asszony keztyűtlen bal kezét és megcsókolta. En meg-löktem Palit s kissé hangosan mondtam, hogy a kis asszonyka is meghallotta:

— Ugyan nézd.

El is pirult füle hegyéig. Külömben, hogy férj és feleség voltak onnan tudtuk meg, hogy mikor lezártak a hatvani utcánál egy előttünk ülő asszonyság odaszaga a mellette gubbasztó másik asszonyságnak:

— Ni az új pár.

(Folytatása következik.)

— kívánatos terjeszkedése mihamar megvalósul.

Az alapszabályok két paragrafusának módosítása után a közgyűlés — melyről alábbiakban tudósítunk részletesen — az elnök életetésével szétoszlott.

Az arad-csanádi egyesült vasutak részvényesei rendkívüli közgyűlést tartottak d. e. 11 órakor A t z é l Péter elnöklete alatt. Jelen voltak a következők:

Boros Beni, vezérigazgató, Végh Aurél, Juhász Bálint, Szathmáry Gyula, alispán, Meskó Sándor, Bohus László, Nachtnébel Odón, Vásárhelyi Béla, Vásárhelyi László, Purgly János, Bohus Zsigmond, Urbán Iván, Bohus István, Neufeldt Károly, Salacz Gyula, Schweller Fülöp, Lonovics József, Major Miklós, Szeberényi Andor, Zselénszky Róbert gróf, Knezyński Pál, Huze Alfonz, Varjassy József, Szalay Antal, Weidenfeld Lajos, Heinrich Sándor, Hegedüs László, Damasskin István, Szathmáry János, Kell Lipót dr, Goldschmiedt Sándor, Ulrich Antal, Szentpétery Antal, Goldschmiedt Miksa, Múlek Lajos dr, Vas Gusztáv, Szathmáry Béla dr, helyettes jogtanácsos, azonkívül igen számos részvényes képviselte magát.

A t z é l Péter elnök konstatálván, hogy a közgyűlés az alapszabályok értelmében határozatképes, s hogy 42 részvényes összesen 17036 szavazatot képvisel, az arad-csanádi egyesült vasutak rendkívüli közgyűlését megnyitották nyilvánitja.

A jegyzőkönyv hitelesítésére Szalay Antal és Heinrich Sándor részvényeseket kérte fel.

Ezek után tárgyalás alá vette a közgyűlés a sorrend első pontját, a gurahoncz-nagyhalmágyi vonal kiépítésének ügyét melyre vonatkozólag Boros Beni olvasta az igazgatóság javaslatát.

Az igazgatóság már több ízben kapott megbízást a közgyűléstől arra nézve, hogy a gurahoncz vonalnak Nagy-Halmágy, illetve Brádig való kiterjesztéséről, annak módzatairól előterjesztést tegyen. Az igazgatóság tanulmányozta az ügyet, s annak keresztülvitelét lehetőségek találta, habár az tetemes költséget igényelne.

Ennek fedezésére újabb részvényeket kell kibocsájtani, s a vasutat a kormány hozzájárulásával létesíteni.

Ha ez nem sikerülne, úgy az igazgatóság a kisebb költségelirányzatot igénylő keskeny-vágányu vasut kiépítését pártolja.

A tervek mindkét esetben teljesen készen állanak. Az igazgatóság az építkezések megkönnyítése végett már ezideig is nagyszabású berendezési cikkeket vásárolt, s hasznos beruházásokat eszközölt.

Kéri a közgyűlést emelje határozattá a következő indítványt:

Utasittatik az igazgatóság, hogy a gurahoncz-nagyhalmágyi vasut kiépítéséhez és az 1891. január elsejétől kezdve már eszközölt hasznos beruházások, továbbá a közelebb szükségelendő új beruházások és villamos üzem alkalmazása által igényelt és igényelendő kiadások fedezésére a törvény által megengedett arányokban az eddig már forgalomba hozott részvényekkel egyenértékű kétmillió forintnyi névértékű és elsőbbségi részvényeket kibocsájtson és legjobb belátása szerint elértesítsen, a g u r a h o n c z - n a g y h a l m á g y i v a s u t a t h a l a d é k t a l a n u l k i é p i t t e s s e s é s t e r v e z e t t h a s z n o s b e r u h á z á s o k a t e s z k ö z ö l t e s s e, k ü l ö n ö s e n p e d i g a s z e m é l y s z á l l i t á s g y o r s i t á s á r a t e r v e z e t t v i l l a m o s ü z e m e t l e h e t ő s é g s z e r i n t m i e l ő b b a l k a l m a z t a s s a.

A közgyűlés az indítványhoz egyhangulag hozzájárult, s azt határozattá emelte.

Az alapszabályok 7. §-ának ezzel kapcsolatos megváltoztatására vonatkozólag az igazgatóság ezen előterjesztést tette:

A társaság alaptökeje 8255700 forintban állapittatik meg és 31600 drb. törzs és 50957 drb elsőbbségi részvényre oszlik. Mind a törzs, mind az elsőbbségi részvények egyenkint száz o. é. frt névértékű részvényekben adatnak ki, előmutatóra szólnak és oszthatatlanok. — A társaság felsőbb jóváhagyás mellett a részvényitkét megnagyobbithatja, új részvények kibocsájtása, vagy elsőbbségi kölcsön felvétele által, mihelyt a vállalat kiterjesztése cél-

irányosnak mutatkozik. Ily esetben a fentebb kitüntetett részvénytöke a társaság illető közgyűlése által hozandó határozat értelmében az alapszabályokban az új kibocsájtás összegével megnagyobbitva rövid uton helyesbítettik. — A kormánynak joga leend a társulat pénzügyi kezelését folytonosan ellenőrizni.

A közgyűlés a módosítást elfogadta, nemkülömben azt, melyet Boros Beni proponált a 33. §. e) pontját illetőleg.

E szakaszban a közgyűlés határozat képessége van meghatározva és pedig úgy hogy az csak a részvényesek 50 százalékának képviselével határozatképes.

A változtatás a most tetemesen felemelt részvénytökére való tekintetből történt, s mert a részvényesek nagyrésze külföldön lakik, — így a közgyűlésen meg nem jelenhet. Ezentúl a közgyűlés a részvényesek 20 százalékának képviselében is határozatképes lesz.

Ülés végén Múlek Lajos dr: indítványára a közgyűlés jegyzőkönyvi köszönetet szavazott az ügybuzgó igazgatóságnak, mely úgy a köz, valamint a részvényesek érdekeit mindenha szem előtt tartja.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —
Budapest, január 31.

Kezdeté d. e. 10 órakor.

Elnök: Bánffy Dezső.

Jegyzők: Schober Ernő, Josipovich Géza, Hentaller Lajos.

A kormány részéről jelen vannak: Wekerle Sándor miniszterelnök, Bethlen, Josipovich.

Hitelesítették a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Elnök bemutatja Debreczen város feliratát, melylyel a reakció jelentkezése ellenében hangsúlyozza a kormány szabadelvű politikájának támogatását. (Éljenezés.)

Wekerle Sándor miniszterelnök betérjeszti a közös költségekből ránk eső résznek fedezéséről szóló törvényjavaslatot.

Kiadták a pénzügyi bizottságnak.

A ház költségvetése.

Madarász József nagy súlyt fektet arra, hogy a ház költségvetését minden más befolyástól menten, kizárólag a képviselőház állapítsa meg, ennek értelmében egy kisebb módosítást nyújt be. Ezenkívül több formai módosítást terjeszt elő.

Andreánszky Gábor br. előadó a módosításokat elfogadja a gazdasági bizottság nevében.

Horánszky Nándor az, aki a módosítást nem fogadja el, mert az felesleges.

Madarász József sajnálja, hogy Horánszky nem érti a dolgot. (Derűtség.) Megmagyarázza tehát neki. Es e magyarázat alapján ismételtén kéri a módosítás elfogadását.

Wekerle Sándor miniszterelnök a szükségesség szempontjából nem sok súlyt fektet, mert az a költségvetés egyébre, mint erre az évre nem terjed ki. Hasonló az álláspontja a többi módosítással szemben. Mindamelllett, ha valakinek megnyugvására szolgál, ő készséggel bele egyezik a módosításokba. (Helyeslés.)

A ház ezután Maszák Hugó gyorsíró nyugdíjazására vonatkozó gazdasági bizottsági jelentéssel egyetemben a költségvetést megszavazta, az utóbbit Madarász módosításaival.

Mentelmi ügyek.

Mikó Arpád előadó előterjeszti Ugron Gábor mentelmi ügyét, mely Daniellal vívott párbajából keletkezett. A bizottság ez ügyben nem lát zaklatást és kéri Ugron mentelmi jogának felfüggesztését. (Helyeslés.)

A ház felfüggesztette Ugron mentelmi jogát, ugyszintén Mikó Arpád referálása alapján Münnich Aurél, Abrányi Kornél, Balogh

János, Sima Ferencz, Hentaller Lajos (aki levélben saját maga is kérte mentelmi joga felfüggesztését), Drakulics Pál mentelmi jogát is.

Következett Sima Ferencz mentelmi ügye.

Mikó Arpád előadó ismerteti az ügyet, a mely abból áll, hogy Sima Ferencz egy beadványban sértő kifejezést használt egy hivatalosan eljáró ember ellen. Ezért kéri a mentelmi jog felfüggesztését, amit a bizottság javasol is.

Makfalvy Géza utal arra, hogy Teleki Domokos grófnak hasonló ügye van és abban a mentelmi jog felfüggesztését nem kéri. Kéri, alkalmazzanak egyforma mértéket. (Helyeslés balfelől.)

Mikó Arpád előadó hangsúlyozza, hogy a bizottság pártatlanul jár el mindig, s úgy járt el most is.

A ház a mentelmi jogot nem függesztette fel, ugy szintén egy más esetben Drakulics Pál és Teleki Domokos gróf mentelmi jogát sem.

A mezőgazdasági és mezőrendőri javaslat.

A 63-ik §-nál Andreánszky Gábor báró a szőlőtermelés érdekében szólott s bár elismerte, hogy sok történt e téren, de ezt nem tartja elégségesnek. A szakaszt elfogadja.

Makfalvy Géza hasonlóképen a szőlőtermelés érdekeinek kellő támogatását hangsúlyozza. Módosítást nyújt be arra nézve, hogy a hegyközségek egy év előtt föl ne oszolhasanak.

Bethlen András gróf földmívelési miniszter Makfalvy módosítását csak úgy fogadhatja el, ha a terminus három évben állapítatik meg. (Helyeslés.)

Kabos Ferencz előadó kéri a miniszter módosítását a 73-ik §-ba iktatni, mert az oda való. (Helyeslés.)

A ház így határozott s a szakaszt változatlanul fogadta el.

A 64-ik §-nál Szemere Huba arra nézve tesz javaslatot, hogy ne csak a filloxera, de a peronospora szőlőbetegség ellenében a védekezés törvényben is kötelezően mondassék ki.

Andreánszky Gábor báró a módosítást elfogadja s azonkívül a maga részéről is ajánl módosítást.

Szalay Károly Andreánszky módosítását nem fogadja el.

Bernáth Béla nem mulaszthatja el a kormány figyelmét újfent felhívni, hogy teljes odaadással viseltessék a szőlőtermelés érdekei iránt.

Szederkényi Nándor nem tartja helyesnek a közös védekezés elrendelését minden szőlőbetegség ellen, a 13-ik pont helyett egy másikat ajánl.

Nedeczky Jenő Szalay indítványának csak első részét pártolja.

Miklós Odön államtitkár azt hiszi, hogy a törvény intencióit félreértik. A 2-ik és 3-ik pontra vonatkozólag ő is módosítást ajánl, mely azt hiszi ki fog elégiteni minden eddigi hozzászólást.

Andreánszky Gábor báró, Szemere Huba visszavonják módosításukat.

Bernáth Béla személyes kérdésben szólal fel s Andreánszky által félremagyarázott szavait igazítja helyre.

Kovács József figyelmébe ajánlja a háznak a 4. pontot, mely a 65-ik szakasz 4. pontjának szerinte ellentmond.

A szakaszt Miklós Odön módosításával fogadják el.

A 65. §-nál Kovács József a 4-ik pontot egyszerűen elhagyandónak véli.

Szinay Gyula változatlanul kéri elfogadni a szakaszt.

Bethlen András gróf nem látja fenntartani az ellentmondást a két §. közt, ajánlja a §. elfogadását úgy amint van.

A szakaszt változatlanul elfogadják.

A 67. §-nál Szalay Károly módosítást ajánl, amit elfogadnak.

A 68. §-nál Szalay Károly tesz stiláris módosítást.

Kabos Ferencz előadó hozzájárul. A szakaszt Szalay módosításával fogadják el.

A 69. §-nál Kovács József stiláris módosítást ad be. Kabos Ferencz előadó hozzájárul, a szakaszt ezzel fogadják el.

A 70., 71., 72. §-okat vita nélkül elfogadják.

A 73. §-nál Kabos Ferencz előadó reflektál Makfalvy régebben beadott indítványához, melyhez ő is a miniszter is hozzájárulnak.

A szakaszt e szerint fogadják el. Következett a IX. fejezet

A mezőrendőrségről.

A 74. §-nál Bernáth Dezső a törvénytől nem várja a kívánt eredményt, s azt hiszi a régi állapotnál az új törvény által megteremtett helyzet sem lesz jobb. Szóló az egész fejezetnek átdolgozását szeretné s indítványozza, hogy a fejezetet a ház utasítsa vissza a bizottsághoz. (Helyeslés baloldalon.)

Bánó József az egész törvényen vörös fonalként végighuzódni látja azt a törekvést, hogy a földmívelésügyi miniszter befolyása oda is kiterjesztessék, ahol az nem illik. Különösen látja ezt a 74. §-ban.

Bethlen András gróf miniszter kéri a §. változatlan elfogadását.

Bernáth Dezső félreértett szavait magyarázza helyre.

Ivanka Oszkár a miniszter helyett a közgazgatási bizottságot szeretné megbízni a fölttes hatóság tisztevel. (Zaj baloldalon: Akkor inkább a miniszter!)

Makfalvy Géza azt ajánlja, hogy ne a község, hanem a hegyközség tartsa fenn a hegyőröket. Bánó József indítványához teljes mértékben hozzájárul, mert nem tartja helyesnek, hogy minden apró-cseprő dologban a miniszterium határozzon.

Szalay Károly stiláris módosításokat ajánl. Bornemissza Lajos a §-t eredeti szövegében ajánlja elfogadásra.

Bessenyei Ferencznek mindegy akár ör, akár csősz, csak hogy legyen. Szintén változatlanul kéri fenntartani a szakaszt.

A szakaszt eredeti szövegében fogadják el.

*

Budapest, január 31. (Saját tudósítónk távirata.) A képviselőházi ülés további folyamáról tudósítónk a következőket sűrűnnyzi:

A 76 szakasznál Bánó módosítást ad be.

Bethlen a módosítást ellenzi.

Felállással szavaznak, az ellenzék 67, a kormánypárt 59 szavazattal volt képviselve, így Bánó nyolcz szó többséggel érvényesült mi az ellenzékét nagyon boldoggá tette.

Holnap folytatják és tárgyalják Linder ügyét.

IDŐJÁRÁS.

Légnomás: reggel 7 órakor 766.0 milliméter. délután 2 órakor 763.8 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° + 1.4, délután 2 órakor C° + 4.0. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor K. 2. délután 2 órakor K. 3. Felhőzet: reggel borult, délután borult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

IDŐJÓSLÁS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Február 1. —

Száraz. — Fagyponthoz közeli hőmérséklet. — Ködös.

Az Aradi Kölcsey-Egyesület alapszabályai.

I. Az egyesület czime, pecsétje és székhelye.

1. §. Czim: „Kölcsey-Egyesület“ Aradon.
2. §. Pecsét: Minden jelvény és díszítés nélkül az Egyesület czime.
3. §. Székhely: Arad sz. kir. város.

II. Az Egyesület célja.

4. §. Az Egyesület célja: társadalmi egyesülés a nemzeti közműveltség és magyar nyelv terjesztésére, a hazai irodalom pártolására, a tudományok népszerűsítésére, a művészetek ápolására és fejlesztésére,

valamint egy megyei általános muzeum alapítására és a szabadságharczi ereklyék gyűjtésére.

III. A cél elérésének eszközei.

5. §. a) Ismeretterjesztő felolvasások tartása egy-együleti, mint helyi és hazai nevesebb íróktól és tudósoktól.

b) Nyilvános könyvtár alapítása és fenntartása.

c) Magyar tannyelvű iskolák alapítása, illetőleg segítése és fenntartása Arad megye mindama nem magyar ajku községeiben, melyekben a magyar nép nyelvi és nemzeti fennállásának érdekei kívánják.

d) Egyesületi tiszteleti díjak kifizése Arad város- és megye mindama magyar tannyelvű iskoláiban, melyek tanítói a hazai nyelv és a nemzeti játékok tanításában és begyakorlásában kiváló eredményt mutattak föl.

e) Vándorgyűlések tartása a művészet és tudományos ismeretek körébe tartozó előadásokkal és hangversenyekkel.

f) Fölolvasási ciklusok rendezése zene-és ének résszel.

g) A város- és megye régészeti emlékeinek felkutatása, esetleg megszerzése és azok fenntartásáról való intézkedés.

h) Megyei történeti és néprajzi muzeum alapítása.

i) Szabadságharczi ereklyemuzeum alapítása különös tekintettel az aradi 13 vértanú ereklyéire.

k) Az Egyesület anyagi erejéhez képest évkönyv kiadása.

IV. Az Egyesület tagjai.

6. §. Az Egyesület tagjai lehetnek nők és férfiak egyaránt, kik társadalmi szempontból kifogás alá nem esnek.

Az Egyesület tagjai lehetnek:

a) Alapítók, kik az Egyesület alapítókéhez egyszer s mindenkorra ötven forinttal járulnak.

b) Rendestagok, a kik három évre kötelezik magukat tagul belépni és évenként két forintnyi tagsági díjat fizetnek. A három évi időtartam mindig a belépést megelőző január vagy július hónaptól számítatik.

c) Tisztelettagok, kiket az Egyesület közgyűlése a nemzeti közművelődés — vagy az Egyesületi munkásság terén szerzett érdemeikért ilyenekké megválaszt.

7. §. A tagsági díjak félevenként és pedig január és július hóban előre fizetendők.

V. A tagok jogai.

8. §. Az alapító és rendes tagok jogosultak közgyűlés tartására és minden egyesületi tisztségre való megválasztásra és elfogadására. Az alapító- és rendes tagok jogai egyenlők.

9. §. A tiszteletbeli tagok jogai egyenlők az alapító- és rendes tagok jogaival.

VI. A tagok kötelességei.

10. §. Minden egyesületi tagnak kötelessége az Egyesület anyagi és szellemi ügyeit legjobb tehetségével előmozdítani, ez okból

a) az Egyesület gyarapodását új tagok gyűjtésével elősegíti,

b) a tagsági díjakat a meghatározott időben kifizeti,

c) az Egyesületet minden munkásságában szellemileg és erkölcsileg támogatja.

(Folytatása következik.)

HIREK.

Február 1. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Ignác. — Protestáns naptár: Ignác. — Izraelita naptár: Adar 8. Ch. — Görög-keleti naptár (január 20.): Eutim. — A nap kél 7 óra 10 perczkor, nyugszik 4 óra 46 perczkor.

Szabadságharczi emléktárgyak országos muzeuma (színházépület, II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 és délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 8—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

Február 2. Az aradi közuti vasut-társaság közgyűlése, délelőtt 10 órakor.

Február 2. Az aradi daleyegület évi közgyűlése a városház kistermében.

Február 4. A Széchenyi-gözmalom közgyűlése, délelőtt 10 órakor.

Február 6. A millenniumi bizottság ülése délelőtt 10 órakor a megyeházában.

— Személyi hírek. Tiszta István orsz. gyűl. képviselő, — Lonovics József csanád-megyei főispán, Meskó Sándor alispán és Major Miklós makói polgármester tegnap Aradon tartózkodtak.

— A hivatalos lapból. Ő császári és apostoli királyi Felsége folyó hó 23-án kelt legfelsőbb kérésével gróf Zichy Gézának a m. kir. operaház és nemzeti színház intendánsának, a belső titkos tanácsosi méltóságot díjmentesen legkegyelmesebben adományozta.

— Aradváros villamvilágítása. Villamos világításunk tárgyában a tanács részéről kiküldött szakbizottság és a vállalkozók képviselői által közösen megállapított szerződéstervezet ma kerül ki a nyomtatás alól a városatyáknak már legközelebb meg fog küldetni. A tervezetet az úgy általános érdekére való tekintettel lapunk holnapi számában egész terjedelmében közölni fogjuk.

— Az egyházközpontok javaslatai és Békés-Csaba. Békés-Csabai levelezőnk a következőket jelenti táviratban: Itt ma a társadalom legelőkelőbb köréből indított meg a mozgalom, hogy Csaba is nyilatkozzék az egyházközpontok kérdéseinek dolgában. A társadalom minden elemének részvételével, politikai pártállásra tekintet nélkül, bizalmas értekezlet tartatott, melynek vezetésére Beliczey Istvánt, a megye hosszú időn át volt főispánját kérték fel. Az értekezleten minden politikai párt elnöke nyilatkozott. — Zsilinszky Endre dr., a szabadelvű párt elnöke kifejezést adott annak, hogy az időszerepesség kérdését nem szabad ma már feszegetni. A főkérdés az, helyes-e a reform, vagy sem? — Azt hiszi abban minden párt megegyez, hogy szükség es. Szerinte okos dolog volt az izgató kérdést a választók körébe nem vinni, mert ez a nemzetnek még nagyobb mértékben való szétagolására vezetett volna. Ursinyi János a nemzeti párt elnöke rövid és lelkes nyilatkozatot tesz. Melegen barátja a szabadelvű reformoknak és létesítését szívből akarja. (Helyeslés.) Fábry Károly a függetlenségi párt nevében tesz hasonló nyilatkozatot: hogy ne helyeselné a javaslatokat, mikor azok pártja programját képezik. Akcióit is csak azért nem akar, mert a kérdés túl van haladva. Végre az értekezlet abban állapodott meg, hogy a kérdésben a városi képviselőben fog szabadelvű szellemben nyilatkozni.

— Délvidéki katolikus nagygyűlés megtartását tervezik a klerikális körök, mely mozgalomhoz — úgy látszik — csatlakozik a délvidéki nemzeti párt, mert annak közlönyei sietnek a hirt örömmel regisztrálni, mint állítólagos ellen-tüntetés a szabadelvű párt gyűléseivel szemben. A gyűlésre hírszerint meghívják Eszterházy Móricz grófot is, mint azt táviratunk jelezte. A „Drepta” tudvalevőleg ugyanaz alkalomból a románokat hívja fel, hogy gyűlésezzenek újból a kormány egyházközpontok javaslatai ellen. Alkotmányos államban élünk, hol mindenkinek meg van adva a szólásszabadság joga. Ep azért senkinek sem lehet ellenvetése a katolikus és a román gyűlések megtartása ellen, de már most óva intjük a rendezőket, hogy ne löjjenek túl a czélon a gondolják meg jól, mire vezethet a féktelen ultramon-tán és elvadult klerikális izgatás a magyar kormány ellen ezen a sok nemzetiséglaktá vidéken, ha felkeltik az egyébként hazafias és békés természetű, német, román és szerb ajku polgárok szenvedélyeit.

— A „Telefon Hirmondó” Aradon. Az aradi kir. posta- és távirat-hivatal a következő érdekes hírről értesíti lapunkat: A budapesti központi távirat főállomástól vett tudósítás szerint a budapesti Telefon Hirmondó az érvényben lévő díjazás és szabályok betartása mellett a vidéki telefon előfizetőkkel összeköt-

hető. Szíveskedjék a tekint. Szerkesztőség ezt tudomásul venni s egyszersmind a közönséget is értesíttetni, hogy azon előfizetők, kik a hirmondó híreit, vagy vasárnaponként d. u. 5-7-ig a „Telefon Hirmondó” által rendezett hangversenyeket (zene és ének előadások) hallgatni szándékoznak, a rendes beszélési díjak előleges lefizetése mellett nekik tetsző időben magukat a „Telefon Hirmondó”-val bekapcsolhatják. Megemlíthetem, hogy a vasárnap és ünnepnapokon rendezett hangversenyek rendkívül érdekesek s oly tisztán hallhatók, mint magában a hangverseny teremben. Arad, 1894. január hó 29-én Purczel Béla pt. felügyelő.

— Aradi katonák Addakalehban. Addakaleh határvidéki faluba évenként szokták kirendelni a osepészettel ellenőrzésére szolgáló katonaságot. Ez idén az aradi 33-ik gyalogezred legénységéből rendeltek ki egy szakaszt és pedig minden századtól három embert. A legénység már tegnap el is indult egy altiszt vezetésével. Mily komolye kiktüdtetés, mutatja, hogy minden legény 120 éles töltenyt kapott, azonkívül mindegyiknek a töltenytáskájába az illető nevért írták be, ép úgy mintháboru esetén.

— Tolmácsi kinevezés. A temesvári kir. törvényszék a vingai kir. járásbíróhoz Drága Pál nyug. kir. aljárásbíró vingai lakost állandó román tolmácsul kinevezte.

— Véletlenül agyonlőtte magát. Megrendítő baleset történt tegnap délelőtt Aradon, a melynek híre városszerte igen élénk részvételt keltett. Steinitzer Mór aradi lakos ugyanis tegnap reggel ki akart menni Gyórokra a szőlőjébe. Mindent becsomagolt már az utra, csak még egy régi revolvért akart megtölteni. Őt tölteny már be volt rakva, a midőn a ravasz lecsapódott, lövés dördült el és Steinitzer Mór homlokán találva rogyott össze. A lövésre berohantak a hozzátartozók s rémulten látták a katasztrófát. Steinitzer Mór nem is nyerte vissza többé eszméletét, délelőtt 10 órakor meghalt.

— Körközgyám választás. Galsán, — mint levelezőnk írja — f. hó 30-án tartották meg a körközgyám választást, mely állásra Kuboresik Mihály, Szabó Lajos, Dehelán Nikolae, Gregus József, Mara Győza és Jafa Mojsza pályáztak. A pályázók közül Csuka Gyula járási szolgabíró Kuboresikot, Marát és Dehelánt jelölte, kik közül egyhangulag Dehelán Nikolae-t (Miklós) választották meg közgyámmá.

— Schlauch bibornok pöre. Csabai levelezőnk jelenti: Schlauch Lőrincz, bibornok és Orosháza között a templomternek piacokra való fölhasználása miatt pörre kerül a dolog. A képviselőtestület tiltakozik az ellen, hogy a terület jogtalanul birtokba vétessék, ha mindjárt a bibornok által is.

— Elet és halál. Aradváros területén a múlt héten született 10 fi és 18 nő összesen 28, meghalt 15 fi és 16 nő összesen 31 lélek. A születések évi aránya 32.6, a halálozásoké 35.7, pro mille volt. Influenzában 4 beteg halt el.

— Roznai cukrász levele. Aradon nagyon jól ismerik Roznai Ignácot, volt cukrászt, a ki különösen a kládovai majálison vívta ki magának és nevének a halhatatlanságot. A jó Roznai urnak a napokban ismét valami kellemetlen ügye-baja akadt, a mit a lapok is szellettettek. Az érdekes és nevezetes embertől a tegnapi postával az alábbi levelet kaptuk, Románia egyik városából:

— jan. 30 1894.

Meljen tisztelt Szerkesztő ur.

Erossz írás Hoz egy kis türelmet kérek továbbá Bátorodom igen tisztelt szerkesztő urat arra kérni minek után töb aradi lapban megjelent valótlan hírt hogy engem a gödöli törvény szek Ország szerte körözött mert én onet a Börtömből meg szoktem. Alitóltag töb Betörés elkövetése után, Kérném eszt az ál hírt Becses Lapjában meg zaffolni én szerencsétlen egykor

Bünt tényleg elkövetem de meg mántam és is mert a Jotra tértem én ött éve hogy it lakom és itt ez idő ota egy házban lak mind egy szegény Becsületes iparos keresem kenyerem eből szegény szülőimet havonta segéjezem én e öt éve sem bünt el nem követem gödölön soha Nem is voltam.

Az tisztelt aradi főkaptán ur tudja Zimemet esetleg szükség van rá meg etzer kérem kérem igen tisztelt szerkesztő urat e szegény szülöm Erdekébe e valótlan hírt geráfolni és a tartózkodás városomat ne a nyilvánoságra Bocsátani mert nem akaronám hogy a Multamod it is meg tudjak.

Fogadja köszönetemet előre maradok alazatos szolgálja Roznai Ignác volt aradi cukrász.

A Roznai ur által kért eme „geráfolás” ime tisztelettel megtettük és kívánjuk, hogy ügyes-bajos dolgát a bíróság előtt is sikerüljön neki „megzaffolni.”

— Halálos baleset történt tegnap délután az aradi dohánybevaltó hivatal nagyváradi uti raktárában. A raktár második emeletén Kovács Julianna fakerti származású munkásnő a csigafelhúzó nyílásánál állott. Saját vigyázatlansága folytán félrelépett, a nyíláson fejjel a földszintre zuhant s szörnyet halt. A halottat Leitner Ernő dr. kerületi orvos és Gréén Nándor ügyeletes rendőrhadnagy kiszállították az alsótemető halottas házába.

— Birtokosok figyelmébe. A cs. és kir. 5-ik huszárezred márczius elején 55 drb huszárolovat ad ki tartásra. Jelentkezéseket a lovaslaktanyában fogadnak el.

— Századvégi táltos. Mit nem produkál ez a bolondos századvég! Villanyt, telefont, fonográfot, kacsacsőrü embert, beszélő vizilovat, most meg legújabbban egy hamisítatlan — táltost, ki sehol máshol nem tartózkodik, mint Arad megye egyik községében, hova egész Békésmegye bucsura jár. A csodagyereket — fámászerint — születésekor bűbajos olajban fűrésztötték meg. Anyja, ki nem volt mosónő, sem éjszakai munkában nem hűtötte meg magát, a forró-hideg víz elmellőzéseivel meghalt, midőn ő, a táltos, még alig 14 éves volt. Ő, akár csak Eötvös árvája, lefeküdt az anyja sírjára, azzal a különbséggel, hogy nem fagyott meg, csak kilencz napig egyfolytában aludt. Midőn a nönázó síhedert felkötötte a temetőr, e szavakkal rivalt rá:

— Te törpe lénye a tudatlanság sötét országának, miért költöttél föl? Hagytál volna aludni, akkor megtanultam volna az istenség titkát.

Az oláh temetőr persze módfelett megijedt, s pingálni való arczjáték kíséretében hanyta magára a sok keresztet. Azóta a táltos fiú jósol, jóvendől, gyógyit és a nép csapatosan keresi föl.

— Öngyilkos beteg. Repszegről írják lapunknak: Petromán Péter idevaló, elég jómódban élő gazdaember a napokban, övéinek távolléte alatt felakasztotta magát, s meghalt. Az öngyilkos fia ez ügyre vonatkozólag kikérdeztetvén, előadta, hogy ő és felesége a hét elejen Algyestre mentek, az öregot pedig otthon magára hagyták. A látogatásból csak másnap tértek vissza, s csak mikor haza érve felnyitották szobájuk ajtaját, látták a megrendítő katasztrófát. Az öreg Petromán ott lógott a mestergerendán tágranyított üveges szemekkel, merev testtel. Öngyilkosságra más aligha vezérelhetete a szerencsétlent, mint súlyos betegsége, melytől évek hosszú során át nem tudott megszabadulni.

— Letartóztatott kávéháztulajdonos. Temesvárott, mint levelezőnk írja, nagy feltűnést keltett tegnap Spitzer Jakabnak a „Nemzeti kávéház” tulajdonosának letartóztatása. Spitzer, a ki bigámia miatt két évig volt a szegedi börtönben és csak most szabadult ki belőle, néhány hónappal ezelőtt kávéházat nyitott. Bevásárolt mindenféle italt hitelbe és az italokat különböző helyeken elrejtette. Azután a kávéházat eladta és a pénzzel odább akart állani. Hitelezői a csalásnak nyomára jöttek és Spitzer elfogatták.

— Lovasított trombitások. A közös hadügyminiszter, egyetértőleg a honvédelmi miniszterrel, elhatározták, hogy a közel jövőben a gyalogsági ezred-trombitásokat lovasi-

rá, s a felvonásvégi meleg tapsokat megérdemelte.

Koczery Irén Margitja sok tekintetben kielégítette a közönséget. Ama jelenetei, melyekben a büszke, gögös leányt mutatta be, sikerültnek is nevezhetők, ám azok, melyekben a nagyobb szenvedélyek interpretálása vált szükségessé, cserben hagyta ép úgy hangja, mint szerepbeli tudása. Tapsot kellett többet is kapott.

Fenyvesi jó megjelenésű, igazi könnyűvérű Bevallan volt. **Bács Laroque** kis szerepében kiváló alakítást produkált.

* A második opera holnap pénteken kerül színre, a mikor az egész énekes személyzet közreműködésével „A remete csengetyűje (dragonyosok) adatik. Az opera minden tekintetben gondosan lett betanulva és az igazgatóság reméli, hogy sikere nem marad mögötte az előadott Tévéd nő opera sikerének. A fő énekszerepeket **Réthly Laura**, **Hunyadi**, **Rácz Csata**r, **Margó**, **Nyilasi** játsszák. A karnak is szép énekszámái vannak.

TÁVIRATOK.

Udvari ebéd.

Budapest, január 31. (Saj. tud. táv.) Ma újra parlamentáris ebéd volt az udvarnál, melyen részt vettek: **Tisza Kálmán**, báró **Kemény János**, **Máriássy** altábornagy, **Ivánka Imre**, **Hunyady Imre** gróf, **Vay Béla** báró és **Teleki Géza** gróf titkos tanácsosok; **Cebrian László** gróf, **Batthyány József** gróf, **Keglevich István** gróf **Cziráky Antal** gróf és **Berchtold Richard** gróf kamarások; **Széchenyi Béla** gróf és **Nádasdy Ferencz** gróf főrendiek, **Csávolszky Lajos**, **Darányi Ignác**, **Ernuszt Kelemen**, **Fejér Miklós**, **Földváry Miklós**, **Hegedüs Sándor**, **Helpf Ignác**, **Josipovich Géza** és **Klosbusicsky János** orsz. képviselők.

A király látogatásai.

Budapest, január 31. (Saj. tud. táv.) A király meglátogatta a Ludoviceumot, hol a honvéd kadetokat megvizsgáztatta s a legnagyobb meglepéssel távozott. Azután meglátogatta a honvéd főruharaktárt, hol szintén teljesen meglepédedt a látottakkal.

A kaszinó hecचेze.

Budapest, jan. 31. (Saj. tud. távirata.) A kaszinóban **Atzél Béla** báró által rendezett hecचेz óriási visszahatást keltett mindenütt, de legnagyobbat a kaszinó józan, komoly elemei között. Hogy ez a visszahatás miatt keletkezett és jutott kifejezésre, azt a lapok ma tárgyalják, de a lapokban közölt tudósítások nem egészen megfelelők és egyáltalán nem kimerítőek.

A kaszinóban támadt ellenakció lefolyása ez:

Széchenyi Béla gróf, a nemzeti kaszinó egyik igazgatója magánlakásán tegnap délután értekezletet hívott össze, amelyen pártkülönbség nélkül vettek részt az elnökön kívül **Szell Kálmán**, **Festetich Tassiló** gróf, **Bittó István** és a kaszinó új választmányának számos tagja.

Széchenyi gr. utalt arra, hogy a kaszinó a legutóbbi választás által megsértette alapszabályait, de mindenek fölött megsértette a kaszinó alapítójának azt a jelszavát, amely szellemileg a kaszinó kapuja fölé aranybetűkkel van felírva és amely a kaszinóból a politikát kizárja.

Hozzászólottak még a kérdéshez **Szell Kálmán**, **Bittó István**, stb. s egyhangu megállapodásra jutottak, amely hangzik körülbelül ekként:

* A fennebb említett kettős indokból a

választmány megjelent tagjai lemondanak a választmányi tagságról.

Négyen már is bejelentették kilépésüket s **Eszterházy Miklós** **Móricz gr.** ezt olyan határozott hangon tette, amit az uri embertől el is kell várni.

Tisza Kálmánnak tudomása volt erről az értekezletről, de őt *delicatessé*-ből nem hívták meg.

Altalában ez értekezlet folytán jogosan azt hiszik, hogy így új választást rendelnek el, ami **Atzél Béla** báró teljes dezavválása a kaszinó részéről. **Atzél Béla** érthető dühbe jött ezen akció miatt. Tegnap már így fenyegetőzött a kaszinóban:

— Hát ez a köszönet? Kiemelem őket az ismeretlenség homályából és nagy embereket csinálók belőlük! Hát ezért ez a köszönet?! No, csak okoskodjanak, mert többséget csinálók a polgári házasságnak még a főrendiházban is.

Bulgária öröme.

Budapest, jan. 31. (Saj. tud. távirata.) A „Pester Correspondenz”-nek távirják: A trónörökös születése alkalmából **Ferdinánd** fejedelem terjedelmes amnesztiát ad. Az első üdvözlők közt voltak a konzervatív ellenzékiek **Radiszlavoff** az élükön. Az ujszülött herceget **Sándor** **Ferdinánd**, **Robert**, **Klement**, **Ágoston** nevekre szándékoznak keresztelni. A város ki van világítva, **Philippopolisz** szintén. Az egyesült fejedelemiség minden részéből szerencsekívánatok érkeznek és küldöttségeket jelentenek be.

Ferdinánd fejedelem távirati uton jelentette szuverénjének, a szultánnak az örövendetes eseményt, hogy fia született. **Abdul Hamid** azonnal szívélyes szerencsekívánattal válaszolt és különkövetet fog Szofiába küldeni.

Csekonics Endre gróf kilépése.

Budapest, jan. 31. (Saj. tud. táv.) **Csekonics Endre** gróf Firenzéből küldött levelben tudatja, hogy kilép a torontáli szabadelvűpártból.

Perczel Bonyhádon.

Bonyhád, január 31. (Saj. tud. táv.) **Perczel** Dezsőt kerületében nagy ovációval fogadták. Tiszteletére este fényes fáklyásmenet volt.

Hermann Ottó — a Magyar Állam ellen.

Budapest, január 31. (Saj. tud. táv.) Amit egyszer már jeleztünk verzió gyanánt, most már tény: **Hermann Ottó** is sajtópert indított a Magyar Állam ellen. A derék ultramontánnak ez már épen a negyedik sajtópere.

A Pesti Napló víziója.

Budapest, január 31. (Saj. tud. táv.) Az ultramontán **Pesti Napló** már **Wekerle** bukásáról beszél, mert a házassági jogra nem tud megegyezni a közöshadüggyérrel. Szerinte **Wekerle** ezen hazafias alkalmat megragadja a visszavonulásra. A **Pesti Napló** ezen hírével országos derűtséget idézett elő.

Kegyelmi kérvény Tomicsért.

Budapest, január 31. (Saj. tud. táv.) **Tomics** Jása érdekében, ki **Ujvidéken** szerkesztő társát megölte, védője **Visontai** kegyelmi kérvényt adott át **Szilágyinak**, ki megígérte, hogy a kormány **Tomicsot** megkegyelmezésre ajánlja a koronának.

A polgári házasság mellett.

Nagy-Kikinda, jan. 31. (Saj. tud. táv.) A város választói f. hó 28-án értekezletet tartottak, amelyen állást foglaltak a kormány egyházpolitikája mellett. Az értekezlet, amelyen **Trifunác Mladán** elnökölt, mindenekelőtt hangsúlyozta, hogy a kerületben állandóan csak szabadelvűpárt van.

Majd **Koós István** rövid indoklással a következő javaslatot terjesztette elő.

„**Nagy-Kikinda** városának választó polgárai változhatatlan bizalmuknak adva kifejezést, örömmel és lelkesedéssel üdvözlölik a szabadelvű kormányt és felkérlik szeretve tisztelt képviselőjüket, hogy e javaslatoknak törvényerőre emelését szavazatával támogatni s bizalmukat a kormány iránt tolmácsolni sziveskedjék. (Zajos éljenzés.)

Eremits Pál szerbül kell ki az egyházpolitikai javaslatok ellen.

Trifunác Mladán csodálkozását fejezi ki **Eremits** felszólalásán, mert **Eremits** magát a legutóbbi választáskor is határozottan szabadelvűnek mutatta, most pedig a szabadelvűséggel ellenkezőleg jár el.

Többen nem szólottak s az értekezlet óriási többsége **Koós** indítványát zajos éljenzéssel elfogadta.

Az értekezlet jegyzőkönyvét két példányban elküldték **Nikolics Fedor** br. képviselőnek, kérve, hogy annak egyik példányát adja át **Wekerle** miniszterelnöknek.

Bizalmi távirat Rohoncynak.

Törökbecse, jan. 31. (Saj. tud. táv.) **Rohoncynak** választói bizalmi táviratot küldtek az egyházpolitikában tanúsított magatartásáért.

Eszterházy Miklós temetése.

Bécs, január 31. (Saj. tud. távirata.) **Eszterházy Miklós** herceg holttestét ma beszentelték roppant tömeg és számos főherceg jelenlétében. Holnap viszik **Kismartonba**.

„Mária Terézia” katonai akadémia.

Bécs, jan. 31. (Saj. tud. táv.) A király engedélyével a bécsujhelyi katonai akadémiát ezentul **Mária Teréziáról** nevezik.

A fekete himlő.

Lemberg, január 31. (Saj. tud. táv.) A galicziai magyar határon **Körösmező** közelében a fekete himlő járványosan dúl.

A német császár részvétlátogatása.

Berlin, január 31. (Saj. tud. táv.) A császár **Rudolf** halála alkalmából Szőgyény nagykövetünknel részvétlátogatást tett.

Elfogott anarkista.

Róma, január 31. (Saj. tud. táv.) **Mulino** anarkistát erős ellenszegülés után elfogták.

A beteg csár.

Pétervár, jan. 31. (Saj. tud. táv.) A csár állapota nehezen javul.

KÖZGAZDASÁG.

= **Budapest-kőbányai sertés kereskedelmi csarnok.** 1894. évi jan. hó 30. Hízott sertések: 1. Magyar első rendű: 1. Öreg nehéz (páronkint 400 kg-ron felüli súlyban) 47.—48. krig. Öreg közép (páronkint 300—400 kilogramm súly-

ban) 47.—48.— krig. Fialat nehéz (pkint 320 klgron felüli sulyban) 50.—50.5 krig. Fialat közep (pkint 251—320 klgr. sulyban) 48.—49.5 krig. Fialat könnyü (pkint 250 klgr. terjedő sulyban) 48.—49. krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 klgron felüli sulyban) 46.—47. krig. — Közép (pkint 220—280 klgr. sulyban) 46.—47. krig. — Könnyü (pkint 220 klgr. terjedő sulyban) 46.—48. krig. — Szerbiai: Nehéz (pkint 260 klgr. felüli sulyban) 47.—48 krig. Közép (páronkint 220—260 klgr. sulyban) 47.—48 krig. — Könnyü (páronkint 220 klgr. terjedő sulyban) 45—46 krig. — Sertéslelés szám 1894. jan. hó 28 án volt készlet 116,810 darab. 1894. január hó 29-én felhajtattott: 407 darab 1894. január hó 29-én elszállított 3004 drb. 1894. jan. 30-án maradt készletben 113,772 drb. — A hízott sertés elszállítására: változatlan.

Szészület.

— Január 31. —

Mai jegyzéseink: Készaru nagyban nyers szesz 53.25, kicsinyben 53.50 hordó nélkül, per 100 liter 2/3 beledérva 85 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatozsde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —
Budapest, január 31. d. u. 5 óra.

Gabona	Faj	Irányzat	100 kilogramm frt
Buza	bánsági	lanyha	7.25—7.70
	tiszavidéki	„	7.30—7.70
	pestvidéki	„	7.25—7.70
	fehérmezei	„	7.25—7.70
	bácskai	„	7.35—7.75
	észak-magyarországi	„	„
Rozs	—	szilárd	5.60—5.80
Árpa	takarmány	osend.	6.10—6.50
	égetni való	„	6.65—7.50
	sörfőzdei	„	7.90—9.25
Zab	—	osend.	6.70—7.20
Tengeri	bánsági	osend.	„
	másnemű	„	4.40—4.50
Káposzta-repoze	—	osend.	„
Köles	—	osend.	4.20—4.60
Buza	tavasza	osend.	7.55—7.57
	junius 1894	„	7.29—7.31
	ősze	„	„
Tengeri	május-junius 1894	osend.	„
	szept-október 1893	„	4.79—4.81
Zab	Budapest sz. tavasza	osend.	„
	Budapest sz. ősze	„	6.74—6.76
Káposzta-repoze	aug.-szeptember 1893	osend.	„

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktözsden.

Budapest, 1894. január 31.

Magyar aranyjárdék 4%	117.20
Magyar koronajárdék 4%	94.70
Magyar arany 4 1/2%	127.—
Magyar ezüst 4 1/2%	102.50
Magyar keleti vasút 1876.	123.—
Magyar földterhermentesítési kötvény	95.—
Magyar italmegváltási kötvény	100.50
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	98.—
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	149.50
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	141.50
Osztrák papírjárdék	98.—

Aradvárosi

Évadbérlet
121. szám.

színház.

Havibérlet
1. szám.

Csütörtökön, 1894. évi február hó 1-én:

A TÉVEDTNŐ.
(La Traviata.)

Nagy opera 4 felvonásban. Irta: Piave. Zenéjét szerző: Verdi. Fordította: Nádaskai L.

SZEMÉLYEK:

Valery Violetta	Réthy L.
Bervoix Flóra, barátnője	Margó Z.
Anina, Violetta szobalánya	Készy J.
Germont Alfréd, Violetta kedvese	Rácz Gy.
Germont György, Alfréd stija	Csatár Gy.
Gaston Letoriéres vicomte	Hunyady J.
Douphol báró	Szebenyi A.
D'Obigny marquis	Leővey L.

Kezdeté 7 órakor.

KIS LOTTO.

Brünni:

74, 2, 80, 84, 69.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

BECK ALAJOS
csokoládé, dessert és cukorkaáruk üzlete ARAD,
színházépület.

Dus választékban honi és külföldi
bonboniérek, attroppok, csemege,
színházi cukorkák
és egyéb különlegességek, csokoláde bonbonok,
finom francia beföttek.

Török méz a legjobb szer köhögés ellen.

Nagy raktár tea- és teásüteményekben.

Mindent a legjutányosabban számít és vidéki megrendeléseket pontosan teljesít

BECK ALAJOS
ARAD, színház épület.

24 6—8

Az olcsóság csodája!
a hol mindent fél árban lehet venni
csakis, de csakis
Kilényi R. és Társa
7, 14 és 30 kros bazárjában
a színházépületben, a 13 vértanu szobor
átellenében van. 6 8—8

Iskolai táskák potom árért.
Alkalmi ajándékok
hihetetlen olcsó áron.
Gyermekjátékok majdnem ingyen.

Gyermek és férfi kalapok minden árban.
Gyermek és férfi ingek, harisnyák, nyakkendők, gyermekkoscsik, utazó bőröndök, esernyők, stb. stb.

olcsóbban mint bárhol.

435 | 894. közig. 97 1—2

Pályázat.

Csanádvármegye Apátfalva és M.-Csanád községekből, ugy Beka pusztából álló körzetben üresedésbe jött községi **körállatorvosi állásra, mely folyó évi február 26-án délelőtt 10 órakor, a székhelyen, Apátfalván tartandó választás alkalmával fog betöltetni.**

Javadalmazás: évenként 400 frt fizetés és 100 frt lakbér, vagy lakás természetben, továbbá 60, 30 és 20 kr. látogatási díj.

Pályázók kérvényeiket nálam a választásig adhatják be, az 1888. évi VII. t.-cz. 117. és 118. §-ában meghatározott képesítés igazolása mellett. Makón, 1894. évi január 22.

F a i l G á b o r,
főszolgabíró.

M. kir. államvasutak. Üzletvezetőség Kolozsvár.
121/94. I/c. szám. 74. 1—x

Pályázati hirdetmény.

Sósav, horganyhulladék és talpfajelő szegrek szállítására.

A nagyváradi talpfa telítő telep részére 1894. évi március hó 20-tól 1894. évi szeptember hó végéig 1730 q. (100 kgr.) sósavra, 284 ezer drb horganyzott talpfajelő szegre, és 346 q. (100 kgr.) horganyhulladékra lévén szükség, ezen mennyiségek szállításának biztosítása céljából ezennel nyilvános pályázat hirdettetik.

Szállító köteles, ha kívánatik, — a neki átengedett mennyiség 25%-ával többet is az ajánlati egységgel szállítani, mely kívánalomról azonban szállító az üzletvezetőség által, még június hó vége előtt fog értesítetni.

A szállítás a m. kir. államvasutak részére érvényben lévő 129,381/91. szám alatt kiadott általános anyagszállítási feltételek és a jelen kiírás alkalmával 121/94. sz. a. szerkesztett pályázati feltételek szerint eszközlendő.

A fentemlített szállítási feltételek a magyar kir. államvasutak összes üzletvezetőségénél naponta megtekinthetők, vagy posta útján a m. kir. államvasutak budapesti nyomtatványtároltól 25 kr vételár lefizetése mellett megszereshetők.

Ajánlati munkát és a 121/94. számú pályázati feltételek a magy. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetőségénél díjmentesen kaphatók, vagy onnan posta útján kérhetők.

Mindegyik ajánlattevőről feltételeztetik, hogy a fennebb emlitett feltételeket ismeri és azokat egész terjedelmében elfogadja.

Az ajánlati mintán a szállítandó anyagok gyártási helye kitüntetendő.

Az egységi ár ajánlati mintán látható egység szerint minden anyagnál külön-külön számokkal és betűkkel kiteendő.

Az 50 kros magyar bélyeggel ellátott és bepecsételt ajánlatok következő külsőzimmel: „Magyar kir. államvasutak üzletvezetőségének.

Kolozsvártt.”

„Ajánlat talpfa telítő anyagok szállítására 121/94. számhoz.”

1894 évi február hó 20-án déli 12 óráig a kolozsvári üzletvezetőség anyag és leltár beszerzés osztályához benyújtandók, vagy posta útján beküldendők.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott mennyiség értékének 5 százaléka készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban f. évi február hó 19-én déli 12 óráig a kolozsvári üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál leteendő.

Az ajánlatot az egyes anyagok egész kiírt mennyiségére, vagy annak tetszés szerinti részletére lehet tenni.

A magy. kir. államvasutak részére határozottan fenntartatik a jog, hogy az ajánlatok közt minden tekintet nélkül az árra és feltételekre szabadon választhasson, továbbá hogy az ajánlott mennyiségből tetszés szerinti rész mennyiség szállítását is átengedhesse az esetben, ha az ajánlat világosan nem az egész mennyiség szállításának elnyerése s kikötése mellett tétellett, és végre, hogy a ozél elérésére bármily más irányu intézkedést is teheszen.

Egyidejűleg fenntartja magának az üzletvezetőség azon jogot is, hogy addig is, míg az ajánlatok fölött döntőleg határozná, egyes ajánlkozónál az ajánlati árak mellett megrendeléseket teheszen.

Az illető ajánlkozók ezen megrendeléseket teljesíteni köteleztetnek anélkül, hogy ebből folyólag valamely szállításnak végleges átengedését követelhetnék.

Kolozsvártt, 1894. január hóban.

Az üzletvezetőség.

Amerikai Cables a legjobbak bizonyult.

